

तमानखोला गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ५

संख्या : ६

मिति : २०७८ / १० / १६

भाग-२

तमानखोला गाउँपालिका

तमानखोला गाउँपालिकाको सहूलियत ब्याजदरमा ऋण अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८

आज्ञाले,
विकास लम्साल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तमानखोला गाउँपालिकाको सहूलियत ब्याजदरमा ऋण अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना : देशमा उत्पादनशील युवाहरु वैदेशिक श्रम बजार तर्फ पलायन भइरहेको सन्दर्भमा तमानखोला गाउँपालिका क्षेत्रका युवाहरुमा भएका ज्ञान, सीपको सदुपोग गर्दै उद्यमशिलता, सिर्जनशिलता तथा सीपको विकास गरी उत्पादन एवं रोजगारी अभिवृद्धि गर्न साथै विदेशबाट फर्केका युवाहरुको विदेशमा आर्जन गरेको सीप तथा व्यवसायिक दक्षता उपयोग गर्दै उनीहरुलाई आत्मनिर्भर एवं स्वरोजगार बनाउन, महिला उद्यमशील क्षमताको विकास गर्न, दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायहरुको परम्परागत सीप र पेशालाई समयसापेक्ष आधुनिकीकरण तथा प्रबर्द्धन गर्दै उत्पादनको माध्यमबाट समृद्ध तमानखोला निर्माणका लागि स्वरोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन कार्यविधि आवश्यक देखिएकोले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को अधिकार प्रयोग गरी तमानखोला गाउँ कार्यपालिकाले तमानखोला गाउँपालिकाको सहूलियत ब्याजदरमा ऋण अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७८ बनाएको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ :

क) यस कार्यविधिको नाम “ तमानखोला गाउँपालिकाको सहूलियत ब्याजदरमा ऋण अनुदान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७८” हुनेछ ।

ख) यो कार्यविधि गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

क) बेरोजगार व्यक्ति वा समुह भन्नाले तमानखोला गाउँपालिका क्षेत्रका आय आर्जन हुने कुनै पनि पेशा, व्यवसाय तथा काममा नियमित रुपमा संलग्न नभएको व्यक्तिलाई बुझाउछ ।

ख) “लक्षित कार्यक्रम” भन्नाले लक्षित व्यक्ति वा समुहको रोजगारी सिर्जना गरी आयआर्जन अभिवृद्धि गर्न सघाउ पुऱ्याउने व्यवसायिक कृषि, पशुपालन, घरेलु तथा साना उद्योग व्यवसाय संचालनको लागि गरिने कार्यक्रम बुझ्नु पर्दछ ।

ग) “लक्षित” भन्नाले लक्षित कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने १८ देखि ५० वर्ष सम्मका तमानखोला गाउँपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने नेपाली नागरिक भन्ने बुझ्नु पर्दछ ।

घ) “उद्यम” भन्नाले प्रचलित कानूनले निषेध गरे बाहेकका नाफा कमाउन तथा रोजगारी सिर्जना हुने नियमित आर्थिक क्रियाकलापलाई जनाउँछ ।

ङ) “समुह” भन्नाले कृषि, पशु, तथा कुटिर उद्योग संचालनका लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई अविच्छिन्न काम गर्दै आएका समुहलाई जनाउछ ।

(च) “सिफारिस समिति” भन्नाले परिच्छेद १ को दफा (ड) अनुसार दर्ता भई उद्यम संचालनका लागि पेश भएका प्रस्तावको अध्ययन गरी ऋणका लागि योग्य व्यक्ति वा समुहलाई छनौटका लागि छनौट समिति समक्ष सिफारिस गर्ने समितिलाई जनाउदछ ।

(छ) “छनौट समिति” भन्नाले परिच्छेद १ को दफा (च) अनुसारको समितिबाट सिफारिस भएका प्रस्तावको अध्ययन गरी ऋणका लागि योग्य व्यक्ति वा समुहलाई छनौट एवं ऋण स्वीकृत गर्ने समितिलाई जनाउदछ ।

(ज) “ऋणी” भन्नाले कार्यक्रमबाट ऋण लिने १८ देखि ५० वर्ष उमेर समुह भित्रका व्यक्तिलाई बुझाउँछ ।

(झ) “ऋणी समुह” भन्नाले बढीमा ५ जना सम्मको सामुहिक लगानीमा उद्यम गर्न ऋण लिने समुहलाई बुझाउँछ ।

(ञ) “जमानी” भन्नाले ऋणीले आफ्नो दायित्व पुरा नगरेमा आफू गर्छु भनी जिम्मा लिने व्यक्तिलाई बुझाउँछ ।

(ट) दलित समुदाय भन्नाले नेपाल सरकारबाट सूचीकृत दलित जातजाति सम्भन्नु पर्दछ ।

(ठ) “व्यवसाय वा उद्यम” भन्नाले यस कार्यविधिको अनुसूची (१) मा उल्लेख गरिएका व्यवसायमा श्रम तथा पूँजी लगानी गरी गरिएको कार्य सम्भन्नु पर्छ ।

(ड) “समुह” भन्नाले फरक फरक परिवारका सदस्य मिलेर उद्यम संचालन गर्न गठन गरेको समुहलाई बुझाउँछ ।

(ढ) “वित्तिय संस्था” भन्नाले स्वरोजगार कार्यक्रम संचालनको लागि ऋण लगानी तथा असुली लगायतको बैंकिंग कार्यहरु गर्न तमानखोला गाउँपालिकाले छनौट गरी सम्भौता गरेको बैंक, बचत तथा ऋणको कारोवार गर्ने वित्तिय संस्थालाई सम्भन्नु पर्छ ।

(ण) “सेवा प्रदायक संस्था” भन्नाले छनौट भएका ऋणीहरुको प्रारम्भिक पहिचान गर्ने, व्यवसायीक शिप तथा व्यवस्थापकीय क्षमता विकास गर्न, उद्यम संचालन तथा ऋण असूलीको नियमन गर्ने लगायत अन्य तोकिएका कार्यहरु गर्न तमानखोला गाउँपालिकासंग सम्भौता गरेको गैर सरकारी संस्थालाई सम्भन्नु पर्छ ।

(त) “टोल विकास संस्था” भन्नाले गाउँ साभेदारी कार्यक्रमको अवधारणा अनुरूप सामाजिक परिचालन प्रकृयाबाट गठीत तमानखोला गाउँकार्यपालिकामा सुचीकृत एवं ऋण लगानीका लागि सम्बन्धित ऋणीलाई सामाजिक धितो प्रदान गरी सिफारिस गर्ने सामुदायिक संस्थालाई सम्भन्नु पर्छ ।

३. उद्देश्य : यस कार्यविधिका उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ :-

- (क) लक्षित व्यक्ति वा समुहलाई व्यवसाय संचालनको लागि आवश्यक पर्ने सहूलियत ऋण प्रदान गर्ने ।
- (ख) लक्षित व्यक्ति वा समुहको लागि स्वदेशमा रोजगारीको अवसरहरु श्रृजना गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।
- (ग) कृषिजन्य, पशुजन्य तथा स्थानीय स्रोत साधनमा आधारीत घरेलु तथा कुटीर उद्योग उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि गर्ने ।
- (घ) लक्षित व्यक्ती वा समुहको आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याइ परिवारको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन सहयोग पुऱ्याउने ।

परिच्छेद २ कोषको व्यवस्था

४. यस कार्यक्रमको लागि देहायका श्रोतबाट कोषको व्यवस्था हुनेछ ।
- क) संघिय सरकार, प्रदेश सरकारबाट कोषका लागि प्राप्त अनुदान ।
- ख) राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दातृ निकायबाट प्राप्त हुने रकम ।
- ग) विभिन्न वित्तिय संस्थाबाट प्राप्त अनुदान तथा ऋण रकम ।
- घ) गाउँसभाबाट कोषका लागि विनियोजित रकम ।
- ङ) कोष परिचालनबाट प्राप्त आमदानी
- च) गाउँपालिकामा रहेको घुम्ती कोष (गाउँ साभेदारी कार्यक्रम)
- छ) अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

परिच्छेद ३ प्रस्ताव छनौट तथा कार्यान्वयन प्रकृया

५. ऋण प्रवाहका लागि देहायको प्रकृया अवलम्बन गरिने छ ।
- क) कार्यालयले प्रस्ताव पेश गर्न सार्वजनिक सूचना आह्वान गर्ने छ ।
- ख) प्रस्ताव पेश गर्न इच्छुक व्यक्ति वा समुहले वडाको सिफारिस साथै अन्य आवश्यक कागजात संलग्न राखी प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ग) धितो राख्न नसक्ने ऋणीको प्रस्तावको हकमा निजले आफ्नो दायित्व पुरा नगरेमा आफू गर्छु भनी जिम्मा लिने जमानीको विवरण अनिवार्य रुपमा पेश गरेको हुनु पर्नेछ ।

घ) तोकिएको म्याद भित्र पेश भएका प्रस्ताव उपर सिफारिस समितिले अध्ययन गरी योग्य र उपयुक्त प्रस्तावलाई छनौट समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ । सिफारिस गर्दा देहायको आधारमा मूल्यांकन गरेर सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

अ. स्थानीय स्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग हुने १५ अंक

आ. बजारको सरल पहुँच र सुनिश्चितता भएको १० अंक

इ. थप रोजगारीको सिर्जना हुने १० अंक

ई. लक्षित वर्ग लाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने ५ अंक

उ. जोखिम कम रहने उद्यम ५ अंक

ऊ. पूर्व अनुभव तथा विशेष सिप भएको ५ अंक कुल अंक ५० अंक

ड) सिफारिस समितिबाट सिफारिस भई आएको प्रस्तावहरु उपर छनौट समितिले अध्ययन गरी योग्य प्रस्तावलाई ऋण सहयोगको लागि अन्तिम निर्णय गर्नेछ ।

च) छनौट समितिले गरेको निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी सामाजिक विकास शाखाको हुनेछ र यस शाखाले छनौट समितिबाट लगानीका लागि योग्य उद्यमीहरुलाई व्यवसायको प्रकृति अनुसार गाउँपालिका स्वयंबाट वा वित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने प्रकृया अगाडी बढाउने छ ।

परिच्छेद ४

ऋण लगानी सीमा

६. यस कोषबाट ऋण लगानी गर्दा देहाय बमोजिमको सीमा निर्धारण गरिने छ ।

क) एकल व्यवसायको लागि अधिकतम रु. २,००,०००।-

ख) २ वा सो भन्दा बढी मिलेर उद्यम गर्नको लागि अधिकतम रु. ५,००,०००।-

ग) यस कार्यविधि बमोजिम लगानी गरिएको ऋणको असुली अवधी साधारणतया बढीमा एक वर्षकोरहने छ । तर व्यवसायको प्रकृति अनुसार कुनै व्यवसायको ऋण असुली एक वर्ष भन्दा बढी बनाउन सिफारिस समिति र छनौट समितिलाई उचित लागेमा यो बुँदाले अवरोध ठानेको मानिने छैन ।

घ) एक पटक ऋण लिइ सकेका ब्यक्ति तथा समुहले सो ऋणको पूर्ण असुली नहुँदा सम्म अर्को प्रस्ताव पेश गर्न पाउने छैनन् ।

ड) स्वीकृत प्रस्तावमा उल्लेख भए बमोजिमको भन्दा भिन्न प्रकृतिको उद्यममा ऋण लगानी गर्न पाइने छैन ।

च) वित्तिय संस्था मार्फत संचालन हुने उद्यमीको हकमा लगानी ऋणको ब्याज दर, ऋण लगानीका क्षेत्रहरु, ब्याज फिर्ता, ब्याज मिन्हा, जमानी वा धितो र वीमा लगायतका विषयको प्रष्टताको लागि गाउँपालिका र वित्तिय संस्था बिच कार्यक्रम संचालन पूर्व नै सम्झौता हुनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५

कर्जाका लागि योग्यता तथा शर्त सम्बन्धी व्यवस्था

७. योग्यता तथा शर्त : (१) यस कार्यविधि बमोजिम ऋण प्राप्त गर्न स्थायी लेखा नम्बर प्रमाण पत्र लिएको, तमानखोला गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरेको, तमानखोला गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका बैंकहरुको कालोसूचीमा नपरेको स्वःघोषणा, तमानखोला गाउँपालिका भित्र स्थायी बसोबास गरिरहेका देहाय बमोजिमको न्यूनतम योग्यता एवं शर्त पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।

(क) व्यवसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा

(१) व्यक्तिको हकमा १८ वर्ष उमेर पुरा भएको,

(२) अनुसुची २ बमोजिम जमानी सम्बन्धी कागजात अनिवार्य रुपमा पेश गरेको हुनु पर्ने,

(३) अनुसुची ३ बमोजिम उद्यम संचालन तथा ऋण उपयोग सम्बन्धी प्रस्ताव

(ख) घरेलु तथा साना कुटिर उद्योग कर्जा

(१) व्यक्तिको हकमा १८ वर्ष उमेर पुरा भएको,

(२) अनुसुची २ बमोजिम जमानी सम्बन्धी कागजात अनिवार्य रुपमा पेश गरेको हुनु पर्ने,

(३) अनुसुची ३ बमोजिम उद्यम संचालन तथा ऋण उपयोग सम्बन्धी प्रस्ताव

(४) मान्यता प्राप्त संस्थाबाट प्राप्त घरेलु तथा साना कुटिर उद्योग संचालन सम्बन्धी प्रमाणपत्र

(ग) महिला उद्यमशीलता कर्जा

(१) व्यक्तिको हकमा १८ वर्ष उमेर पुरा भएको,

(२) अनुसुची २ बमोजिम जमानी सम्बन्धी कागजात अनिवार्य रुपमा पेश गरेको हुनु पर्ने,

(३) अनुसुची ३ बमोजिम उद्यम संचालन तथा ऋण उपयोग सम्बन्धी प्रस्ताव

(४) मान्यता प्राप्त संस्थाबाट प्राप्त घरेलु तथा साना कुटिर उद्योग संचालन सम्बन्धी प्रमाणपत्र

(घ) दलित तथा अल्पसंख्यक समुदाय व्यवसाय विकास कर्जा

- (१) व्यक्तीको हकमा १८ वर्ष उमेर पुरा भएको,
- (२) अनुसुची २ बमोजिम जमानी सम्बन्धी कागजात अनिवार्य रुपमा पेश गरेको हुनु पर्ने,
- (३) अनुसुची ३ बमोजिम उद्यम संचालन तथा ऋण उपयोग सम्बन्धी प्रस्ताव
- (४) दलित तथा अल्पसंख्यक समुदाय भित्र परेको सिफारिस
- (५) दलित तथा अल्पसंख्यक समुदायले संचालन गर्दै आएको परम्परागत पेशामा आधारित हुनु पर्ने
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान हुने ऋण सम्बन्धित उद्यमीले कुनै एक प्रकारको उद्यम संचालनका लागि मात्र उपलब्ध हुनेछ ।
- (३) यस कार्यविधि बमोजिम ऋण लिने निवेदकले नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको सहूलियत ऋण अनुदान प्रदान गर्ने प्रकृतिका अन्य कुनै पनि ऋण लिएको हुनु हुदैन ।

परिच्छेद ६

सिफारिस समिति र छनौट समितिको गठन तथा काम कर्तव्य अधिकार

८. परिच्छेद १ को दफा २ (च) अनुसारकोसिफारिस समितिमा देहाय अनुसारको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।

क. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अध्यक्ष

ख. कृषि/पशुशाखा प्रमुख सदस्य

ग. सामाजिक विकास शाखा प्रमुख सदस्य सचिव

प्रस्तावनाको समितिले आवश्यकता अनुसार अन्य शाखा प्रमुख वा सम्बन्धित वडा सचिवलाई पनि आमन्त्रित सदस्यको रुपमा बैठकमा बोलाउन सक्नेछ ।

८.१ यस समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क. सामाजिक शाखाले तयार गरेको रितपूर्वक पेश भएका प्रस्तावहरु उपर दफा ५ ग बमोजिम मूल्यांकन गर्ने र उपयुक्त ठहरिएका प्रस्तावहरुको सूचि तयार गर्ने ।

ख. उपयुक्त प्रस्तावहरुलाई ऋण लगानी गर्न छनौट समितिमा सिफारिस गर्ने निर्णय गर्ने ।

ग. लगानी भएका उद्यमहरुको नियमित अनुगमन गर्ने ।

घ. ऋण असुली हुन नसकेका उद्यमीहरुको लागि असुल उपर सम्बन्धी कारवाहीको लागि छनौट समितिलाई प्रतिबेदन गर्ने ।

ड स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन प्रभावकारी बनाउन छनौट समितिलाई नितिगत पृष्ठपोषण गर्ने ।

च. छनौट समिति र गाउँकार्यपालिकाका निर्देशनहरू कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

छ. अन्य तोकिएको कामहरू गर्ने ।

बैठकका उपस्थित हुने पदाधिकारीहरूलाई गाउँपालिकाको नियमानुसार बैठक भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

९. परिच्छेद १ को दफा २ (छ) अनुसारको छनौट समितिमा देहाय अनुसारको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।

क. गाउँपालिका अध्यक्ष अध्यक्ष

ख. गाउँपालिका उपाध्यक्ष सदस्य

ग. गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिकाको महिला सदस्य एक जना सदस्य

घ. गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिकाको दलित सदस्य एक जना सदस्य

ङ. परिच्छेद १ को बुँदा नं. २ ख बमोजिमको वित्तिय संस्थाको प्रमुख एक जना सदस्य

च. गा.पा भित्र बचत तथा ऋण वा सामाजिक परिचालनमा क्रियाशिल गैर सरकारी संस्था वा सहकारीहरू मध्ये गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको संस्थाको प्रमुख एकजना सदस्य

छ. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य सचिव समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञलाई आमन्त्रित सदस्यको रूपमा बोलाउन सक्नेछ ।

९.१ यस समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ

क. सिफारिस समितिले पेश गरेको प्रस्तावहरू दफा ५ ग बमोजिम मूल्यांकन भए नभएको यकिन गर्ने र उपयुक्त लागेका प्रस्तावहरूको सूचि तयार गर्ने ।

ख. सूची बमोजिम उपयुक्त प्रस्तावहरूलाई ऋण लगानी गर्न कोषमा पर्याप्त रकम भए नभएको सुनिश्चित गर्ने ।

ग. ऋण लगानी गर्न योग्य प्रस्तावको सम्बन्धमा निर्णय गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित शाखालाई निर्देशन गर्ने ।

घ. लगानी भएका उद्यमहरूको नियमित सुपरिवेक्षण गर्ने ।

ङ . ऋण असुली हुन नसकेका उद्यमीहरूको लागि असुल उपर सम्बन्धी कारवाहीको लागि सचिवालयलाई निर्देशन दिने ।

च. स्वरोजगार कार्यक्रमको लागि आवश्यक कोष बढाउन बाह्य निकायहरु बिच समन्वय र सहकार्यका निमित्त गाउँ कार्यपालिकालाई नितिगत सुझाव दिने तथा पृष्ठपोषण गर्ने ।

छ. गाउँकार्यपालिकाका निर्देशनहरु कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

ज. कोषबाट सम्पादन हुने वार्षिक प्रतिवेदन गाउँ कार्यपालिका समक्ष पेश गर्ने ।

झ. अन्य तोकिएको काम गर्ने ।

बैठकका उपस्थित हुने पदाधिकारीहरुलाई गाउँपालिकाको नियमानुसार बैठक भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

परिच्छेद ७

कोषको लेखा परिक्षण

१० . यस कोषको लेखा परिक्षण गाउँ कार्यपालिका अन्य कोष वा कार्यक्रम सरह हुनेछ । कोषमा दातृ निकायबाट प्राप्त रकमको सम्बन्धमा लेखा परिक्षणको प्रतिवेदन सम्बन्धित दातृ निकायमा र समग्र प्रतिवेदन गाउँ सभामा पेश गर्नु पर्नेछ । प्रतिवेदन उपर औल्याइएका विषयहरुको परिपालना गर्ने जिम्मेवारी गाउँ कार्यपालिका, छनौट समिति, सिफारिस समिति र सचिवालयको हुनेछ ।

परिच्छेद ८

असुली प्रकृया

११. ऋण असुलीका लागि देहायका विधिहरु अवलम्बन गरिनेछ ।

क) छनौट भएका उद्यमीलाई १ वर्षको ऋण दिइने छ । ऋण असुलीको लागि उद्यमको प्रकृति हेरेर ऋण असुली तालिका बनाइनेछ ।

ख.) वित्तिय संस्थाबाट लिएको ऋणको हकमा तोकिएको समय भित्र किस्ता नबुझाउने ऋणीबाट ऋण असुली बैकसंग गरिएको सम्झौता बमोजिम हुनेछ ।

ग) गाउँपालिकाबाट लिएको ऋणको हकमा तोकिएको समय भित्र किस्ता नबुझाउने ऋणीबाट ऋण असुली गाउँपालिकाको कानून बमोजिम हुनेछ ।

घ) विशेष परिस्थितिका ऋणीहरुको ब्याज, हर्जाना र अन्य शुल्कको मिनहाका सम्बन्धमा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

ङ) वित्तिय संस्थाको तर्फबाट नियमित रुपमा गरिने कार्यका अतिरिक्त सो ऋण असुलीमा आवश्यक मौखिक स्मरण गराउने, पत्राचार गर्ने, तोकेता गर्ने लगायतका कार्यमा सम्बन्धित टोल विकास संस्था, सचिवालय, सम्बन्धित वडा कार्यालय, सेवा प्रदायक संस्था र तमानखोला गाउँ कार्यपालिका पनि जिम्मेवारी हुनेछ ।

च) वित्तीय संस्था मार्फत ऋण लिएको उद्यमीले ऋण असुली तालिका बमोजिम सांवा तथा ब्याज भुक्तान गर्दै गएमा ऋणीले तिरेको ब्याज बराबरको रकम मात्र ऋणीको तर्फबाट गाउँपालिकाले ब्यहोरी ऋणीलाई सहूलियत दिनेछ ।

परिच्छेद ९ विविध

१२. सहयोग गर्नुपर्ने : यस कार्यविधि बमोजिम संचालन कार्यक्रममा आवश्यक सहयोग गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१३. कार्यविधिको पालना :

यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका सन्दर्भमा गाउँपालिका र गाउँपालिकाको निर्देशन सम्बद्ध सबैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

१४. कार्यविधिको संशोधन गर्न सकिने :

गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधि संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१५. बाधा अड्काउ फुकाउने :

यो कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा आइपरेमा गाउँकार्यपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।